

НАПРЯМ 2. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА ТА ТУРИЗМ

Ісаєва Юлія Віталіївна

студентка,

Маріупольський державний університет

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-566-5-17>

БЕЗПЕКА ТУРИСТІВ В РЕГІОНІ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

У сучасних умовах глобалізації, політичної нестабільності та зростання ризиків різного характеру питання безпеки туристів набуває особливої актуальності. Безпека туристів у регіоні виступає не лише складовою частиною якісного туристичного продукту, а й одним із головних чинників конкурентоспроможності території. Адже саме від рівня безпеки залежить туристична привабливість, імідж дестинації та довіра з боку потенційних відвідувачів.

Безпека туристичної діяльності – це стан функціонування туристичної сфери певного регіону (держави) у визначений період часу, що характеризується відсутністю загроз і таким поєднанням туристичних ресурсів та інфраструктури, яке дозволяє забезпечити стабільний розвиток конкретної територіальної рекреаційної системи у майбутньому [1, с. 86].

Реальною та потенційною «небезпекою» для запланованого відпочинку є події, які дають негативний відтінок на рекреаційно-туристичні регіони. Такими негативними подіями можуть бути не тільки військові дії, а й стихійні лиха (землетруси, виверження вулканів, повені), техногенні небезпеки (терористичні акти, політичні потрясіння) [2, с. 169].

Туризм є складовою сфери послуг. Згідно з Законом України «Про туризм» [3], туризм – це тимчасовий виїзд особи з місця проживання

в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає:

- інформувати туристів про можливі небезпеки під час подорожі, необхідність виконання загальнообов'язкових вимог та запобіжних чи попереджувальних заходів (медичних щеплень тощо);

- створювати безпечні умови в місцях надання туристичних послуг, забезпечувати належне облаштування трас походів, прогулянок, екскурсій тощо;

- забезпечувати спеціальні вимоги безпеки під час надання туристичних послуг з підвищеним ризиком (автомобільний, гірський, лижний, велосипедний, водний, мотоциклетний, пішохідний туризм, спелеотуризм тощо);

- забезпечувати туристів кваліфікованими фахівцями туристичного супроводу, спеціальним спорядженням та інвентарем;

- забезпечувати навчання туристів засобам профілактики і захисту від травм, попередження нещасних випадків та надання першої медичної допомоги;

- забезпечувати надання оперативної допомоги особам, які постраждали під час подорожі, транспортування потерпілих;

- оперативно інформувати органи місцевої влади та відповідальних осіб про надзвичайні ситуації, в яких опинилися туристи, подавати відомості про зниклих осіб.

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації (UNWTO, 2023), понад 60 % туристів при виборі дестинації враховують рівень безпеки як головний критерій. Регіони, що мають розвинену систему забезпечення туристичної безпеки, демонструють стабільне зростання туристичних потоків і підвищення довіри з боку іноземних туристів [4].

У європейських країнах впроваджено стандарти ISO 21101:2014 “Adventure tourism - Safety management systems – Requirements”, які визначають основні вимоги до управління ризиками в туризмі. В Україні впровадження таких стандартів лише набирає обертів, проте їх застосування може суттєво підвищити рівень безпеки туристичних об'єктів і покращити імідж регіонів.

Безпека туристів може бути забезпечена за допомогою заходів, які включають у себе попередження можливих небезпек, забезпечення

медичного страхування, підготовку до непередбачуваних ситуацій. Для забезпечення безпеки туристів важливо також дотримуватися законів та правил країн, які вони відвідують, і бути уважними до місцевих звичаїв та культури.

Туристу, щоб захистити себе від можливих травм і нещасних випадків, варто придбати страховий поліс. Страховий поліс забезпечує фінансову компенсацію в разі виникнення непередбачуваних ситуацій, таких як медичні та транспортні екстрені випадки, втрата багажу, затримки транспорту та інших негативних наслідків. При виборі страхового полісу слід уважно ознайомлюватися з умовами страхування та обов'язково включати покриття для тих ризиків, які є важливими для конкретної подорожі [5].

Отже, безпека туристів є ключовим фактором сталого розвитку туризму. Вона забезпечує не лише збереження життя і здоров'я людей, а й формує позитивний імідж регіону, підвищує його конкурентоспроможність, привабливість для інвесторів і туристів. Тому розроблення ефективної системи безпеки в туризмі має стати пріоритетним напрямом регіональної туристичної політики України.

Список використаної літератури:

1. Кравченко О. О., Дутко Л. П. Безпека в туристичній сфері України. *Обліково-аналітичне забезпечення системи фінансово-економічної безпеки: інформаційно-комунікаційні технології та антикорупційний менеджмент* : матеріали VIII Міжн. наук.-практ. інт.-конф. (Харків, 13 листопада 2019 р.). Харків : ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2019. С. 86–94.
2. Карпенко Ю.В., Логвин М.М., Логвин Д.М. Матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. «Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації» (м. Полтава, 27-28 квітня 2022 року). Полтава: ПУЕТ, 2022. 195 с. С.169–171.
3. Про туризм: Закон України від 15.09.95 р. № 31, ст. 24 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 10.11.25)
4. World Tourism Organization (UNWTO). (2023). *Tourism and Safety Report 2023*. Madrid: UNWTO Publications URL: <https://surl.li/pxnerc> (Дата звернення: 10.11.2025).

5. Журавель Д.О. Матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. «Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації» (м. Київ, 6–7 квітня 2023 р.) Київ: КНУКІМ, 2023. 478 с. С.153–156.